

30 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.J.A. Nijssen, advocaat te Leiden,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overlijdensdatum onbekend,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid geweest van de Congregatie van de Broeders van
O.L. Vrouw van Lourdes.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 7 juli 2011. Op 17 augustus 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], provinciale overste van de Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes.

Op 24 oktober 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur. Namens de Congregatie zijn verschenen [naam] voornoemd en verschenen [naam], secretaris van het bestuur.

2. De klacht

2.1. Klager verbleef in de periode van [datum] 1943 tot en met [maand] 1945 in het R.K. Weeshuis te [plaats], alwaar aangeklaagde surveillant was. Aangeklaagde begeleidde de jongens 's avonds naar bed en surveilleerde gedurende de nacht, waarbij hij tussen de bedden van de jongens doorliep. Aangeklaagde "meldde" vooraf aan klager dat hij die avond langs zou komen door een snoepje onder het kussen van klager te leggen. Wanneer aangeklaagde langs kwam, schoof hij zijn hand onder de dekens van klager en betastte klager onder andere aan zijn geslachtsdelen. Dit misbruik kwam regelmatig voor en heeft volgens klager ongeveer twee jaar geduurd. Klager heeft gezien dat ook andere jongens op deze wijze door aangeklaagde werden betast. Tussen de jongens onderling werd hier echter niet over

gesproken. Klager heeft pas jaren later zijn vader durven vertellen over wat er gebeurd was. Zijn vader heeft in deze echter geen actie ondernomen.

2.2. Klager heeft zijn school niet afgemaakt en heeft geen diploma's behaald. Klager was een pientere jongen en was graag naar de hbs gegaan, maar hij had "genoeg" van de Rooms-Katholieke instellingen. Hij is op 14-jarige leeftijd bij zijn vader in de smederij gaan werken. Klager heeft zich altijd geremd gevoeld in het uiten van zijn gevoelens, dit kwam mede tot uiting in de seksuele relatie met zijn echtgenote, aan wie hij nooit iets heeft verteld over het misbruik in zijn jeugd. Klager heeft nooit hulp gezocht om tot verwerking van het misbruik te komen, omdat hij het te beschamend vond en van mening was dat erover praten de kwestie niet zou oplossen. Door de publiciteit van de laatste jaren is er weer veel naar boven gekomen bij klager.

2.3. Klager wenst erkenning te krijgen van de gebeurtenissen en is op zoek naar genoegdoening in de vorm van spijtbetuiging dan wel financiële compensatie. Klager hoopt voorts dat zijn klacht kan bijdragen aan een goede waarheidsvinding van wat er zich destijds heeft afgespeeld in het weeshuis. Het indienen van zijn klacht draagt bovendien bij aan het verwerkingsproces van klager.

3. Het verweer

Het is, gelet op zijn geboortedatum, zeer waarschijnlijk dat aangeklaagde is overleden, zodat deze geen weerwoord kan geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Aangeklaagde heeft gedurende zijn lidmaatschap van de Congregatie, vanaf [datum] tot [datum], op veel verschillende plaatsen gewerkt. In de archieven van de Congregatie is slechts informatie gevonden over al deze overplaatsingen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor mogelijk seksueel misbruik. De vele overplaatsingen kunnen volgens de Overste niet als zodanige aanwijzing worden opgevat. Van de broeders met wie aangeklaagde in dezelfde gemeente woonde, is niemand meer in leven c.q. lid van de congregatie, zodat navraag naar herinneringen aan aangeklaagde niet mogelijk is. Er zijn geen andere klachten tegen aangeklaagde bekend. De Overste concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair

rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Er waren echter onvoldoende feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen. De Klachtencommissie heeft vervolgens klagers juridisch adviseur in de gelegenheid gesteld te proberen andere personen die destijds in het weeshuis verbleven, te traceren. Daartoe had verschenen [naam] nadere informatie over de juiste tenaamstelling en het archief van het weeshuis verstrekt. Klager heeft uiteindelijk verklaringen kunnen overleggen van verschenen [naam] en verschenen [naam]. De Klachtencommissie moest echter constateren dat deze verklaringen onvoldoende specifiek zijn om als steunbewijs te kunnen dienen. Derhalve heeft de Klachtencommissie beide heren uitgenodigd om hun verklaring mondeling toe te lichten op een hoorzitting. Daarop is echter geen van beiden ingegaan. Daarnaast heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat noch bij de Klachtencommissie noch bij de Commissie Deetman andere klachten of meldingen tegen aangeklaagde bekend zijn.

4.5. Gelet op het bovenstaande heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. De Klachtencommissie wijst in dit verband nog nadrukkelijk op de mogelijkheid voor klager om herziening van dit advies te vragen, wanneer hem alsnog nieuwe feiten of omstandigheden bekend worden die als steunbewijs kunnen dienen..

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 30 mei 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. P.A. Schaafsma en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.